

Επικοινωνία:

Γραφείο Επικοινωνίας
Τομέας Προώθησης και Προβολής, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τηλ. 22894304
ηλ. διεύθυνση: prinfo@ucy.ac.cy
ιστοσελίδα: www.pr.ucy.ac.cy

Ο Νέλσον Μαντέλα και η Τέχνη της Πολιτικής Ηγεσίας

του Χαρίδημου Κ. Τσούκα,

Καθηγητή Στρατηγικής Διοίκησης στην Έδρα Columbia Ship Management, Πανεπιστήμιο Κύπρου

Εκδήλωση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου

την Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου 2013, 6μμ.
Κέντρο Κοινωνικών Δραστηριοτήτων, αίθουσα 010, κτίριο 7,
Πανεπιστημιούπολη (Λεωφόρος Πανεπιστημίου 1)
Δείτε το χάρτη [εδώ](#)

Δηλώσεις συμμετοχής: 22894320 (αυτόματος τηλεφωνητής)
Πληροφορίες: 22894305

Ομιλητές:

- **Χαρίδημος Κ. Τσούκας**, Καθηγητής Στρατηγικής Διοίκησης στην Έδρα Columbia Ship Management, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Εμπνευσμένη ηγεσία σε δύσκολους καιρούς: Ο Νέλσον Μαντέλα ως ενάρετος ηγέτης
- **Κώστας Μ. Κωνσταντίνου**, Καθηγητής Διεθνών Σχέσεων, Πανεπιστήμιο Κύπρου
Ο Νέλσον Μαντέλα και ο μύθος της πολιτικής ηγεσίας

Ένας από τους σημαντικότερους πολιτικούς ηγέτες του 20^{ου} αιώνα, ο Νέλσον Μαντέλα, πρόσφατα απεβίωσε. Οι εκδηλώσεις παγκόσμιου πένθους και συγκίνησης που ακολούθησαν το θάνατό του δείχνουν την οικουμενική ακτινοβολία του και το τεράστιο ηθικό κύρος που εξέπεμπε ως ηγέτης. Δεν πρόκειται μόνο για τον αγωνιστή που αφοσίωσε τη ζωή του στον αγώνα κατά του apartheid στη Νότια Αφρική – τις διώξεις που υπέστη, τα 27 χρόνια φυλάκισης που εξέτισε σε απάνθρωπες συχνά συνθήκες, την απλή ανθρώπινη ζωή που δεν χάρηκε – αλλά και για τον σοφό κυβερνήτη που, υπερβαίνοντας το διάχυτο μίσος του καταπιεζόμενου έναντι του καταπιεστή, θεμελίωσε τη συμφιλίωση ως απαραίτητη προϋπόθεση καλής λειτουργίας του κράτους δικαίου στη χώρα του.

Η ζωή του Μαντέλα ήταν η ενσάρκωση των ιδανικών του – δεν κήρυττε απλώς την υπέρβαση του μίσους, την έδειχνε με την ηγετική συμπεριφορά του. Έφερε στο προσκήνιο τις αλληλένδετες έννοιες της «συγχώρεσης» και της «μετάνοιας» ως ηθικές προϋποθέσεις υπέρβασης της καταστροφικής πολιτικής σύγκρουσης, στην οποία συχνά τείνουν χώρες που γνώρισαν ακραία καταπιεστικά καθεστώτα, εμφυλίους πολέμους ή βίαιες εσωτερικές διαμάχες. «Ο Θεός ήταν πολύ καλός με τη Νότιο Αφρική», δήλωσε ο Αρχιεπίσκοπος της Νότιας Αφρικής Ντέσμοντ Τούτου, «καθώς μας έδωσε έναν τέτοιο πρόεδρο σε μια κρίσιμη στιγμή της ιστορίας μας». Τυχερή ήταν όλη η ανθρωπότητα να έχει ως σημείο αναφοράς έναν ηγέτη του αναστήματος του Μαντέλα. Μας θύμιζε πώς μπορεί να υπάρξει ένας πολιτικός ηγέτης που δεν ακολουθεί την πεπατημένη, που εμπνέει με το παράδειγμά του ακόμη και τους εχθρούς του, που αίρεται πάνω από μια εδραιωμένη σύγκρουση, μετασηματίζοντας τόσο τη φύση της όσο και τις συνειδήσεις των εμπλεκομένων.

Για να αλλάξει τη Νότιο Αφρική, ο Νέλσον Μαντέλα έπρεπε να απαλλάξει τη χώρα όχι μόνο από τους λευκούς δυνάστες της αλλά, ακόμα πιο σημαντικό, από τη νοοτροπία της δυνάστευσης. Γνώριζε καλά ότι, καθήκον του δεν ήταν μόνο να οδηγήσει το λαό του στη νίκη κατά του ρατσιστικού καθεστώτος, αλλά, με το τεράστιο ηθικό κύρος του, να αποτρέψει τη μαύρη πλειοψηφία από την πιθανή παγίδευσή της στο φαύλο κύκλο της εκδίκησης. Η νέα Νότιος Αφρική δεν θα ήταν απλώς μια χώρα με διαφορετική κυβέρνηση, αλλά μια χώρα με νέα ηθική υποδομή. Για να συμβεί αυτό, τα χθεσινά θύματα έπρεπε να προστατευθούν από τους δαίμονές τους, να μετατραπούν δηλαδή με τη σειρά τους σε νέους θύτες. Ο θριαμβευτής του Αγώνα δεν απολυτοποιεί ιδεοληπτικά τη δική του πλευρά, γνωρίζει τα αδύνατα σημεία της, και καθοδηγεί με επιδεξιότητα και σοφία το λαό του. Η ηγεσία είναι πρωτίστως η ευθύνη να υπηρετείς. «Έφυγε ένας γίγαντας που ζούσε ανάμεσα στους ανθρώπους», είπε εύστοχα ο Ινδός πρωθυπουργός Μανμοχάν Σίνγκ.

Η μεγαλύτερη τιμή για ηγέτες-σύμβολα δεν είναι η τυποποιημένη ασιογραφική αναφορά αλλά η ζωντανή στοχαστική ανάλυση. Η φλόγα της μνήμης συντηρείται όσο εμβαθύνουμε στην ηγετική παρακαταθήκη. Μαθαίνουμε από το παράδειγμα εμπνευσμένων ηγετών ανατέμνοντας στοχαστικά τη ζωή τους, εξετάζοντας τις επιλογές τους, κρίνοντας την κρίση τους. Υποδειγματικοί ηγέτες μας θυμίζουν πως μπορεί να ασκηθεί διαφορετικά η πολιτική ηγεσία, πώς εμπνέει ένας πολιτικός ηγέτης το λαό του, πώς ασκεί συνετά την εξουσία του, πώς προτάσσει το εθνικό συμφέρον έναντι επιμέρους συμφερόντων, πώς υπερβαίνονται οι φαύλοι κύκλοι στους οποίους συχνά περιέρχονται χώρες με ασταθείς ή εύθραυστους θεσμούς.

Αν η πολιτική είναι, όπως την χαρακτήριζε ο Αριστοτέλης, η «κυριωτάτη και μάλιστα αρχιτεκτονική των τεχνών και δυνάμεων», οι υποδειγματικοί πολιτικοί ηγέτες είναι οι μάστορές της. Στην εκδήλωση του Πανεπιστημίου Κύπρου για τον Νέλσον Μαντέλα, δεν θέλουμε μόνο να τιμήσουμε έναν οικουμενικό ηγέτη-σύμβολο αλλά, συγχρόνως, επιδιώκουμε: να εμβαθύνουμε στην τέχνη της πολιτικής ηγεσίας, όπως την άσκησε ο Μαντέλα· να αναλύσουμε το ρόλο του πολιτικού ηγέτη σε κρίσιμες στιγμές· και να στοχαστούμε στους τρόπους με τους οποίους ένας πολιτικός ηγέτης μπορεί να καταστεί σύμβολο έμπνευσης, αγώνα, και συνετής διακυβέρνησης.

Η εκδήλωση θα λάβει χώρα στο Πανεπιστήμιο Κύπρου την Πέμπτη 19 Δεκεμβρίου 2013, στις 18:00, στο Κέντρο Κοινωνικών Δραστηριοτήτων, αίθουσα 010, κτίριο 7, Πανεπιστημιούπολη (Λεωφόρος Πανεπιστημίου 1).

Δηλώσεις συμμετοχής: 22894320 (αυτόματος τηλεφωνητής)
Πληροφορίες: 22894305